

„Fantasio“

Teatrul „Fantasio“ din Constanța a sărbătorit recent două decenii de activitate. Premiera inaugurală, din 1957, se intitula Escală la Constanța; un coleg de breaslă, C. Ismăileanu, spunea că, de fapt, ceea ce s-a întâmplat, acum douăzeci de ani, n-a fost doar o escală, ci o... acostare definitivă a teatrului de revistă în această urbe, în care genul a găsit un port primitiv.

Între timp, Teatrul „Fantasio“ și-a câștigat un bine-meritat renume în rindul instituțiilor cu profil similar, devenind o prezență marcantă în viața artistică a țării. Pe litoral, ca și în localitățile unde a fost în turneu, pe scenele din străinătate, spectacolele Teatrului „Fantasio“ s-au bucurat de succes deplin. Amintim doar câteva dintre montările din ultimii ani: Super-Fantasio (peste 500 de reprezentări), Hoții de ceasornice, Săracu Gică (comedie muzicală care a înregistrat a 700-a reprezentare). Și, cu această ocazie, pe câțiva dintre realizatorii cei mai de seamă ai spectacolelor: compozitorul și dirijorul Aurel Manolache, cuplul de comici Jean Constantin și Gelu Manolache, cîntăreața Ilona Moțica, pictorul scenograf Dan Sachelarie, maestrul de balet Tiberiu Iacob.

L-am lăsat, în mod special, la urmă pe unul dintre marii maeștri ai teatrului de revistă din țara noastră. Nicușor Constantinescu. Aureolul de o activitate artistică de aproape o jumătate de secol, maestrul Nicușor Constantinescu s-a... retras la Constanța, unde a montat spectacole memorabile, spre faima genului și, deopotrivă, a Teatrului „Fantasio“.

Felicităm, cu acest prilej, pe veteranul Nicușor Constan-

tinescu, precum și pe actorii, cîntăreții și balerinii trupei, și le urăm noi succese, așteptînd viitoarea premieră, Veselia n-are vîrstă — spectacol cu care Teatrul „Fantasio“ se va prezenta, în primăvară, la marea Festival național „Cîntarea României“.

S. V.

O producție dramatică azi uitată

În populara și valoroasa „Bibliotecă pentru toți“, Ion Roman, (monograf al poetului St. O. Iosif) a îngrijit editarea, în două volume, a operei născute din colaborarea lui D. Anghel cu St. O. Iosif. Nota particulară a scrierilor, dintr-o epocă a relațiilor senine, curînd întunecată de un tragic destin, a fost apreciată de critica noastră literară; iar „A. Mirca“ (pseudonimul celor doi) este, el însuși, un nume în literatura noastră a începutului de secol. Apărut recent, volumul al doilea însumează și producția dramatică, o producție azi uitată, învăluită doar în parfumul unor vremuri de eroice consacări actoricești și literare. Legenda funigelor, Cometa, Carmen Saeculare, traduceri — Camoëns de Fr. Halm. Gringoire de Theodore de Banville — sînt titluri familiare istoricului de teatru, care știe ce au însemnat ele pentru seriile de absolvenți ai Conservatorului dramatic de la începutul veacului, care știe ce exercițiu actoricesc au însemnat replicile sonore, de efect muzical, pentru elevii lui Nottara și ai Aristizzei Romanescu. Desigur, valoarea literară trebuie și ea subliniată, cel puțin pentru eleganța versificației, pentru armonia simțirii poetice,

pentru timbrul romantic, marcat, mai ales, de Anghel. Dar, fie-ne îngăduit să omagiem, în această ediție, mai ales rolul textelor în formarea unor actori, în frunte cu Ion Iancovescu și Ion Manolescu, rolul acestor scrieri în atragerea publicului la gloriul nostru Teatru Național...

Pagini istoriografice

Vrednică de cea mai bună întîmpinare, inițiativa unor edituri de a restitui opere uitate, în colecții anume inițiate în acest scop, s-ar cuveni să impulsioneze și acțiunea istoricilor de teatru, în direcția pregătirii pentru tipar a unor vechi și necesare pagini istoriografice. I. C. Chițimia a editat Istoria teatrului în Moldova, de T. T. Burada, în condiții științifice excepționale, relansînd o scriere rară și utilă tuturor. Această realizare editorială trebuie să stea exemplul. Credem că un alt „clasic“ al istoriei teatrului nostru, care ar merita să fie reeditat (fiind citat de toată lumea pentru seriozitatea și bogăția informației), este D. C. Ollănescu. Cele două fascicule din Analele Academiei Române, intitulate Teatrul la români, apărute la sfîrșitul secolului trecut, sînt, indiscutabil, o operă durabilă, încă multă vreme utilă. Am mai propune un autor, cu meritoase contribuții istoriografice, actorul și profesorul Ștefan Vellescu. Paginile pentru istoria teatrului român, din rarissima publicație „Revista literară“, 1897, nr. 27—33, ar merita să fie adunate în volum. Sînt mărturiile unui participant la bătălia pentru afirmarea teatrului național, în frămîntata jumătate a doua a secolului trecut.

Ionuț Niculescu